

V Bruseli 14. mája 2024
(OR. en)

9773/24

SPORT 51
SAN 272
SOC 350

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o prínose individuálne organizovaného športu k podpore aktívneho a zdravého životného štýlu v Európskej únii

Delegáciám v prílohe zasielame uvedené závery, ktoré Rada (vzdelávanie, mládež, kultúra a šport) schválila na zasadnutí 13. – 14. mája 2024.

Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o prínose individuálne organizovaného športu k podpore aktívneho a zdravého životného štýlu v Európskej únii

RADA A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV ZASADAJÚCI V RADE

PRIPOMÍNAJÚC:

1. článok 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), v ktorom sa Európskej únii udeľuje právomoc vykonávať činnosti v oblasti športu na podporu, koordináciu alebo doplnenie činností členských štátov, ako aj článok 165, podľa ktorého Únia prispieva k podpore európskych záležitostí týkajúcich sa športu, pričom zohľadňuje jeho osobitnú povahu, jeho štruktúry založené na dobrovoľnosti, ako aj jeho spoločenskú a vzdelávaciu úlohu;
2. pracovný plán Európskej únie pre šport na roky 2021 – 2024¹ a prioritnú oblasť „podpora zapojenia sa do športu a zdraviu prospešných pohybových aktivít“, ako aj hlavný cieľ „zvýšiť účasť na športe a zdraviu prospešných pohybových aktivitách s cieľom propagovať aktívny životný štýl šetrný k životnému prostrediu, sociálnu súdržnosť a aktívne občianstvo“;
3. odporúčanie Rady o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít vo všetkých sektoroch², v ktorom sa zdôrazňuje, že prínosy pohybových aktivít počas celého života vrátane pravidelných športových aktivít a cvičenia sú veľmi dôležité;

¹ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o pracovnom pláne Európskej únie pre šport (1. január 2021 – 30. jún 2024), Ú. v. EÚ C 419, 4.12.2020, s. 1.

² Odporúčanie Rady z 26. novembra 2013 o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít vo všetkých sektoroch, Ú. v. EÚ C 354, 4.12.2013, s. 1.

4. výsledky osobitného prieskumu Eurobarometra 525 o športovej a pohybovej aktivite, z ktorého vyplýva, že je stále veľmi potrebné podporovať šport a pravidelnú pohybovú aktivitu, najmä medzi občanmi staršími ako 24 rokov, ktorých pravidelná pohybová aktivita má tendenciu s vekom klesať³;
5. revidovanú Európsku chartu športu Rady Európy, ktorej cieľom je umožniť každému, aby sa venoval športu, a najmä zabezpečiť, aby mal každý príležitosť športovať v bezpečnom, chránenom a zdravom prostredí⁴;
6. Uznesenie Európskeho parlamentu o integrovanom prístupe k politike v oblasti športu: dobrá správa, dostupnosť a česťnosť⁵, najmä bod 75, v ktorom sa členské štáty vyzývajú, aby vyčlenili viac finančných prostriedkov na otváranie verejných športovísk a ihrísk s cieľom podporiť ľahký prístup k masovému športu;

KONŠTATUJÚC, ŽE:

7. na účely týchto záverov sa za individuálne organizovaný šport považujú všetky formy pohybovej aktivity, ktoré možno vykonávať v neformálnom prostredí, zvyčajne počas voľného času, ktoré sa neriadia prísnyimi formálnymi športovými pravidlami a ktoré nemusia zahŕňať súťažný formát. Tieto aktivity sa môžu uskutočňovať v miestnom a neformálnom prostredí, ako sú parky a obytné štvrte, ale aj na športoviskách, či už individuálne alebo kolektívne, napríklad s priateľmi, kolegami a rodinnými príslušníkmi;

³ Európska komisia, Osobitný prieskum Eurobarometra 525, Športová a pohybová aktivita (2022), 2268/SP525, úplná správa, s. 6, september 2022.

⁴ Odporúčanie CM/Rec(2021)5 o revidovanej Európskej charte športu. Prijaté Výborom ministrov 13. októbra 2021 na 1 414. schôdzi zástupcov ministrov, článok 1 ods. 1 písm. b).

⁵ Uznesenie Európskeho parlamentu z 2. februára 2017 o integrovanom prístupe k politike v oblasti športu: dobrá správa, dostupnosť a česťnosť (2016/2143(INI)), Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 2.

8. rastie tendencia obyvateľstva Európskej únie venovať sa pohybovej aktivite v rôznych priestoroch a viac sa orientovať na neformálne prostredie, ako sú parky, iné vonkajšie priestory alebo domáce prostredie, s cieľom venovať sa v určitej fáze svojho života športu a pohybovej aktivite⁶;
9. jeden z troch dospelých Európanov nespĺňa usmernenia Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) o pohybovej aktivite a takmer polovica sa nikdy nevenuje cvičeniu alebo športu, pričom nižší podiel vykazujú ženy, starší ľudia a nižšie sociálno-ekonomické skupiny⁷;
10. z výsledkov zameraných na sedavý životný štýl vyplýva, že takmer 40 % Európanov sedí viac ako päť a pol hodiny denne, pričom vyššiu mieru vykazujú administratívni pracovníci, manažéri, študenti a nezamestnaní⁸;
11. hlavnými prekážkami športovania, ktoré boli identifikované v rôznych štúdiách, sú nedostatok času, nedostatočná motivácia, náklady, zdravotné problémy a neobľubovanie súťažných aktivít⁹. Individuálne organizovaný šport môže tiež pomôcť prekonať niektoré z týchto prekážok a podporiť účasť na športe, pretože poskytuje cenné možnosti účasti z hľadiska potrebného času, rozhodovania, vybavenia, infraštruktúry a nákladov;

⁶ Európska komisia, Osobitný prieskum Eurobarometra 525, Športová a pohybová aktivita (2022), 2268/SP525, úplná správa, s. 35 – 38, september 2022.

⁷ OECD/WHO (2023), Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe (Do toho! Riešenie problému nedostatku pohybovej aktivity v Európe), OECD Publishing, Paríž, s. 25.

⁸ Európska komisia, Osobitný prieskum Eurobarometra 525, Športová a pohybová aktivita (2022), 2668/SP525, súhrnná správa, s. 31, september 2022.

⁹ Európska komisia, Osobitný prieskum Eurobarometra 525, Športová a pohybová aktivita (2022), 2668/SP525, súhrnná správa, s. 18, september 2022.

ZDÔRAZŇUJÚC, ŽE:

12. aj individuálne organizovaný šport môže spolu s organizovaným športom zohrávať pozitívnu úlohu pri zvyšovaní miery športovania a zdraviu prospešnej pohybovej aktivity s cieľom podporovať aktívny, zdravý a udržateľný životný štýl, ako aj sociálnu súdržnosť a aktívne občianstvo;
13. rôzne formy športových aktivít, konkrétne organizovaný a individuálne organizovaný šport, treba považovať za vzájomne sa dopĺňajúce pri presadzovaní aktívneho a zdravého životného štýlu, pričom majú významný potenciál navzájom sa podporovať;
14. chýbajú európske štúdie a údaje zamerané konkrétne na účasť občanov na individuálne organizovanom športe;
15. investície do akejkoľvek formy účasti na športe môžu mať pozitívnu sociálnu návratnosť¹⁰;
16. každý by mal mať prístup k bezpečnému individuálne organizovanému športu; mal by sa realizovať v prostredí, v ktorom môže každý bezpečne športovať – bez ohľadu na pohlavie, vek, sexuálnu orientáciu, fyzickú kondíciu, zdravotné postihnutie alebo pôvod;
17. digitálne riešenia môžu zohrávať dôležitú úlohu pri zvyšovaní účasti a podpore pohybovej aktivity; poskytujú cennú podporu pri športovaní a môžu pomôcť verejným orgánom a športovým organizáciám získať lepší prehľad a poskytovať podporu jednotlivcom, ktorí sa venujú individuálne organizovanému športu;
18. jednotlivci, ktoré sa venujú individuálne organizovanému športu, by mali mať možnosť získať primerané usmernenia a informácie, ktoré im pomôžu lepšie využívať dostupné zdroje a nástroje, ako sú sociálne médiá a digitálne aplikácie a nástroje súvisiace so zdravím, športom a kondíciou;

¹⁰ OECD/WHO (2023), Step Up! Tackling the Burden of Insufficient Physical Activity in Europe (Do toho! Riešenie problému nedostatku pohybovej aktivity v Európe), OECD Publishing, Paríž, s. 3.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY NA PRÍSLUŠNÝCH ÚROVNIACH:

19. pokiaľ ide o zdravie, pohodu a sociálne začlenenie,

- a) presadzovali a podporovali politiky, ktoré posilňujú individuálne organizované športovanie ako prostriedok podnecovania celoživotnej pohybovej aktivity a športu a propagácie ich prínosov pre pohodu a telesné a duševné zdravie obyvateľstva¹¹;
- b) podnecovali individuálne organizovaný šport aj ako prostriedok predchádzania rizikám súvisiacim s neprenosnými ochoreniami a propagácie zdraviu prospešnej pohybovej aktivity, napríklad v školách, v zdravotníckych zariadeniach (vrátane opatrovateľských domovov), na pracovisku a prostredníctvom otvorených komunitných¹² podujatí;
- c) propagovali účasť na športe v neformálnom prostredí medzi mestskými a vidieckymi občanmi, ktorí žijú v oblastiach bez dostatku športovísk a verejných priestorov vhodných na športovanie;
- d) preskúmali potenciál predpisovania pohybovej aktivity ako spôsobu podpory športu a pohybovej aktivity v organizovanom i neformálnom prostredí¹³. Zdravotnícki pracovníci môžu v úzkej spolupráci s kvalifikovanými športovými odborníkmi zohrávať kľúčovú úlohu pri odporúčaní a podnecovaní zapájania sa do športových alebo pohybových aktivít zodpovedajúcich zdravotnému stavu každého jednotlivca;

¹¹ Najmä medzi ženami, deťmi, mladými ľuďmi, staršími ľuďmi, izolovanými ľuďmi, osobami so zdravotným postihnutím alebo chronickými chorobami, neaktívnymi ľuďmi, ľuďmi s obmedzenými finančnými zdrojmi a príslušníkmi menšín.

¹² Aktivita, ktorá sa organizuje a uskutočňuje na miestnej úrovni.

¹³ Takéto iniciatívy možno spolufinancovať aj z Európskeho sociálneho fondu+ a programu EU4Health.

20. pokiaľ ide o športovanie,

- a) podporovali na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni politické iniciatívy, opatrenia a verejné kampane, ktoré propagujú medzi obyvateľstvom prínosy a dostupnosť športu a pohybovej aktivity, a to aj v neformálnom prostredí;
- b) vo vhodných prípadoch v spolupráci so športovým hnutím vypracúvali a šíрили usmernenia o tom, ako sa možno venovať individuálne organizovanému športu, napríklad so zameraním na tréningové a bezpečnostné zásady;
- c) pokiaľ možno, podporovali rozvoj nástrojov, ktoré umožnia jednotlivcom, ktorí sa venujú individuálne organizovanému športu, ľahko nájsť usmernenia a identifikovať kvalifikovaných pracovníkov, najmä trénerov¹⁴, ktorí absolvovali certifikovanú odbornú prípravu;
- d) presadzovali a podporovali komunitné iniciatívy, ktoré podnecujú športovanie v neformálnom prostredí, v spolupráci s inštitúciami vzdelávania a odbornej prípravy, mládežníckymi organizáciami, športovými klubmi, fitnes klubmi, združeniami pre starších ľudí a komunitnými združeniami;
- e) vo vhodných prípadoch spolupracovali so športovým hnutím s cieľom rozvíjať alebo rozširovať škálu rekreačných pohybových aktivít ponúkaných v rámci športových klubov;
- f) zvyšovali povedomie o potenciálnych rizikách¹⁵ spojených s používaním sociálnych médií a digitálnych aplikácií a nástrojov súvisiacich so zdravím, športom a kondíciou, napríklad prostredníctvom informačných kampaní. Takéto sociálne médiá a digitálne aplikácie a nástroje však môžu byť aj užitočné pri motivovaní a udržiavaní pohybovej aktivity obyvateľstva.

¹⁴ V zmysle vymedzenia v záveroch Rady o úlohe trénerov v spoločnosti, Ú. v. EÚ C 423, 9.12.2017, s. 6.

¹⁵ Medzi príklady patria nevhodné tréningové metódy, úloha športových a fitnes influencerov, vplyv sociálnych médií na požadovaný telesný vzhľad a reklama produktov zvyšujúcich výkonnosť.

21. pokiaľ ide o rozvoj zručností, neformálne vzdelávanie, informálne učenie sa a dobrovoľníctvo,

- a) usilovali sa o poskytovanie kvalitných a uznávaných príležitostí na budovanie zručností pre školiteľov, trénerov a dobrovoľníkov vrátane tých, ktorí pracujú v neformálnom prostredí, s dôrazom na pohybové zručnosti, bezpečnosť a radosť z pohybu;
- b) zvážili vytvorenie stimulov pre trénerov a dobrovoľníkov z organizovaného športu, aby prispievali k určitej škále športových aktivít, a aby vo vhodných prípadoch uznávali ich úsilie, napríklad prostredníctvom čestných osvedčení, ocenení alebo verejných uznaní;
- c) podnecovali individuálne organizované športovanie v neformálnom prostredí a v prostredí informálneho učenia sa, najmä medzi deťmi a mladými ľuďmi, ktorí sa môžu učiť nové zručnosti prostredníctvom rekreačných pohybových aktivít, rozvíjať základné zručnosti potrebné na účasť na organizovanom športe a naučiť sa bezpečne športovať;

22. pokiaľ ide o územné plánovanie a infraštruktúru,

- a) podporovali politiky, ktoré presadzujú vytváranie udržateľnej a dostupnej verejnej infraštruktúry, ako sú parky, prírodné chodníky, ihriská a aktívne priestory¹⁶, kde sa môže obyvateľstvo venovať individuálne organizovanému športu;
- b) podporovali medziodvetvovú spoluprácu medzi verejnými orgánmi, športovým hnutím a inými relevantnými zainteresovanými stranami s cieľom zlepšiť integráciu športovej infraštruktúry do politík územného plánovania, aby vznikli priestory, v ktorých možno ľahko vykonávať všetky druhy športu a pohybovej aktivity a ktoré sú ľahko dostupné;

¹⁶ Takáto infraštruktúra sa často vyznačuje inovačnosťou, flexibilitou a modulárnosťou a môže byť umiestnená na rôznych miestach na základe každodenných návykov jednotlivca.

- c) naďalej presadzovali aktívnu mobilitu, ako je chôdza, cyklistika a iné formy aktívneho každodenného cestovania, ako aj rozvoj cyklistických pruhov a trás vhodných pre chodcov;
- d) pokiaľ možno, pomáhali pri sprístupňovaní verejnej športovej infraštruktúry jednotlivcom, ktorí sa venujú individuálne organizovanému športu;
- e) podnecovali integráciu regionálneho rozvoja športu vrátane komunitnej športovej infraštruktúry prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja;

23. pokiaľ ide o digitálne riešenia,

- a) presadzovali využívanie digitálnych platforiem na lepšie propagovanie a zviditeľňovanie športových príležitostí a športovísk v radoch obyvateľstva, napríklad pokiaľ ide o informácie o dostupnosti, stave alebo miere obsadenosti;
- b) preskúmali zber a využívanie údajov na mapovanie a hodnotenie športových aktivít jednotlivcov, ktorí sa venujú individuálne organizovanému športu, ako aj ich potenciálnych potrieb;

VYZÝVAJÚ KOMISIU, ABY:

- 24. naďalej presadzovala všetky formy účasti na športe prostredníctvom Európskeho týždňa športu a budúcich kampaní na zvyšovanie povedomia súvisiacich s propagáciou športu a pohybovej aktivity;
- 25. umožnila diskusie na európskej úrovni o iniciatívach a osvedčených postupoch, aby mohli verejné orgány a športové organizácie spolupracovať s jednotlivcami, ktorí sa venujú individuálne organizovanému športu;

26. pokiaľ ide o územné plánovanie a infraštruktúru,

- a) ďalej presadzovala využívanie existujúcich možností financovania – najmä EFRR, ESF+, programu LIFE a Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti – s cieľom ďalej rozvíjať prístupné a udržateľné verejné priestory a športovú infraštruktúru v súlade s Európskou zelenou dohodou;
- b) zvyšovala povedomie o iniciatíve SHARE 2.0, ktorej cieľom je štruktúrovať a posilniť spoluprácu a výmenu poznatkov v súvislosti s prístupom k finančným prostriedkom EÚ, zdravotnej starostlivosti, inovácii a udržateľnosti;

27. pokiaľ ide o dostupnosť dôkazov a údajov,

- a) zohľadnila individuálne organizovaný šport v budúcich prieskumoch a štúdiách s cieľom prispieť k dostupnosti cenných údajov o aktuálnych trendoch a športových aktivitách spojených s individuálne organizovaným športom;
- b) ďalej stavala na správe Komisie z roku 2021 s názvom Mapovanie inovačných postupov v EÚ na podporu športu mimo tradičných štruktúr¹⁷, v ktorej sa vysvetľuje, ako sa športové aktivity vyvíjajú v dnešnej spoločnosti a ako sa športové hnutie prispôsobuje tomuto vývoju, pričom sa zvažuje a monitoruje ďalší vývoj, a to aj v kontexte vykonávania odporúčania o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít¹⁸;

¹⁷ Európska komisia, generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru, Mapovanie inovačných postupov v EÚ na podporu športu mimo tradičných štruktúr, záverečná správa pre Európsku komisiu, Úrad pre publikácie, 2021.

¹⁸ Odporúčanie Rady z 26. novembra 2013 o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít vo všetkých sektoroch, Ú. v. EÚ C 354, 4.12.2013, s. 1.

VYZÝVAJÚ ŠPORTOVÉ HNUTIE A ĎALŠIE RELEVANTNÉ ZAINTERESOVANÉ STRANY, ABY:

28. pokračovali v spolupráci s verejnými orgánmi pri navrhovaní politík v oblasti športu, ktoré reagujú na všetky formy športovej aktivity vrátane individuálne organizovaného športu, a prispôbili športovú ponuku aktuálnym trendom v oblasti životného štýlu a novým očakávaniam obyvateľstva;
 29. ďalej spolupracovali na možnostiach spoločného využívania zdrojov (športovísk a vybavenia) s nečlenmi športových klubov s cieľom podporiť účasť na športe a pohybových aktivitách v neformálnom prostredí;
 30. organizovali na komunitnej úrovni športové podujatia, ktoré zahŕňajú súťaže aj rekreačné športové aktivity, a podporovali formy mentorstva pre jednotlivcov, ktorí sa venujú individuálne organizovanému športu, zo strany dobrovoľných trénerov a športovcov (napríklad pokiaľ ide o bezpečnostné alebo tréningové usmernenia);
 31. podnecovali športové kluby k uplatňovaniu prvkov flexibility, aby mohli jednotlivci športovať slobodne bez harmonogramov, rezervácií alebo bez potreby byť súčasťou tímu;
 32. podporovali rozvoj škály rekreačných športových aktivít v rámci športových klubov s cieľom diverzifikovať ich aktivity a prilákať nových účastníkov.
-

REFERENCIE:

- Závery Rady o úlohe trénerov v spoločnosti, Ú. v. EÚ C 423, 9.12.2017, s. 6.
- Uznesenie Rady o pracovnom pláne Európskej únie pre šport na roky 2021 – 2024, Ú. v. EÚ C 419, 4.12.2020, s. 1.
- Závery Rady o vplyve pandémie COVID-19 a oživení odvetvia športu, Ú. v. EÚ C 214I, 29.6.2020, s.1.
- Závery Rady o podpore medzisektorovej spolupráce v prospech športu a pohybovej aktivity v spoločnosti, Ú. v. EÚ C 419, 4.12.2020. s.18.
- Závery Rady o celoživotnej pohybovej aktivite, Ú. v. EÚ C 501I, 13.12.2021, s.1.
- Závery Rady na tému „Športová a pohybová aktivita, sľubný faktor, ktorý môže prispieť k zmene správania a dosiahnutiu udržateľného rozvoja“, Ú. v. EÚ C 170, 25.4.2022, s.1.
- Závery Rady o udržateľnej a prístupnej športovej infraštruktúre, Ú. v. EÚ C 494, 28.12.2022, s.1.
- Európska komisia, generálne riaditeľstvo pre vzdelávanie, mládež, šport a kultúru, Mapovanie inovačných postupov v EÚ na podporu športu mimo tradičných štruktúr, záverečná správa pre Európsku komisiu, Úrad pre publikácie, 2021.
- Európska komisia, Osobitný prieskum Eurobarometra 525, Športová a pohybová aktivita (2022), 2668/SP525, september 2022.